

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การชำระค่าปรับกรณีไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งต่อเนื่อง
หลายรูปแบบ พ.ศ. ๒๕๕๘

กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวีได้มีหนังสือที่ คค ๐๓๑๘/๖๖๑ ลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวีมีภารกิจหน้าที่ในการรับจดทะเบียนผู้ประกอบการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๘ เป็นต้นมา ปัจจุบัน ได้มีผู้ประกอบการแจ้งขอเปลี่ยนแปลงที่ตั้งสำนักงานใหญ่และเปลี่ยนชื่อบริษัทแก่นายทะเบียนเกินกว่าเจ็ดวันนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลง ซึ่งไม่เป็นไปตามมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบฯ ซึ่งบัญญัติว่า “ในกรณีที่มีการย้ายสำนักงานใหญ่หรือสำนักงานสาขา หรือมีการเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญในข้อเท็จจริงเกี่ยวกับรายการอย่างหนึ่งอย่างใดในใบทะเบียน ให้ผู้ประกอบการขนส่งต่อเนื่องจดทะเบียนแจ้งแก่นายทะเบียนภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลง และให้นายทะเบียนหมายเหตุการเปลี่ยนแปลงนั้นไว้ในใบทะเบียน” ซึ่งผู้ประกอบการที่ได้แจ้งขอเปลี่ยนแปลงจะมีหนังสือแจ้งแก่นายทะเบียนเกินกว่าเจ็ดวันนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลง ดังนั้น บริษัทฯ จึงต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาทตามนัยมาตรา ๗๓ และการชำระค่าปรับเมื่อกระทำผิดเป็นไปตามมาตรา ๗๔ แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบฯ

กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวีได้ตั้งคณะทำงานเพื่อพิจารณาให้ความเห็นสำหรับแนวทางการชำระค่าปรับกรณีไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๖ แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งต่อเนื่องฯ ซึ่งผลการพิจารณาให้ความเห็นของคณะทำงานฯ สรุปได้ว่า แนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับการรับชำระค่าปรับต่อนายทะเบียนตามมาตรา ๕๖ มาตรา ๗๓ และมาตรา ๗๔ แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบฯ ในกรณีย้ายที่ตั้งของสำนักงานใหญ่หรือสำนักงานสาขา หรือมีการเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญในข้อเท็จจริงเกี่ยวกับรายการอย่างหนึ่งอย่างใดในใบทะเบียนโดยไม่ได้แจ้งแก่นายทะเบียนภายในเจ็ดวันนับแต่มีการเปลี่ยนแปลง ซึ่งมีระวางโทษคือ ปรับไม่เกินห้าหมื่นบาทนั้น วันที่ถือว่าผู้ประกอบการขนส่งต่อเนื่องกระทำความผิด คือ วันถัดจากวันที่ครบกำหนดเจ็ดวันที่ต้องแจ้งการเปลี่ยนแปลงต่อนายทะเบียน เมื่อการกระทำความผิดได้เกิดขึ้นแล้ว หากผู้ประกอบการขนส่งต่อเนื่องที่ฝ่าฝืนบทบัญญัติดังกล่าวมีความประสงค์จะชำระค่าปรับในอัตราสูงสุดต่อนายทะเบียนเพื่อให้คดีอาญาเลิกกันตามบทบัญญัติแห่งมาตรา ๗๔ ผู้ประกอบการขนส่งต่อเนื่องต้องดำเนินการชำระค่าปรับภายในระยะเวลา ๓๐ วัน นับแต่วันที่

กระทำความผิด มิฉะนั้น หากผู้ประกอบการขนส่งต่อเนื่องไม่มาชำระค่าปรับต่อนายทะเบียน ภายในกำหนดเวลาดังกล่าว แม้ผู้ประกอบการขนส่งต่อเนื่องจะยินยอมนำค่าปรับในอัตราสูงสุดมา ชำระต่อนายทะเบียนก็ตาม นายทะเบียนก็ไม่สามารถรับชำระค่าปรับในอัตราสูงสุดเพื่อให้คดีเลิก กันได้ นายทะเบียนจึงต้องแจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนเพื่อให้ดำเนินการตามกฎหมาย ต่อไป

สืบเนื่องจากผลการพิจารณาให้ความเห็นของคณะทำงานฯ ดังกล่าวข้างต้น แม้จะ เป็นที่ยุติในชั้นของกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี แต่บุคคลภายนอกที่ได้รับผลกระทบจาก แนวทางการดำเนินการดังกล่าว อาจมีความเห็นแตกต่างหรือโต้แย้งความเห็นดังกล่าวได้ กรมการ ขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวีจึงขอสอบถามความเห็นเกี่ยวกับแนวทางข้างต้นว่า ถูกต้องเหมาะสม หรือไม่เพียงใด ดังนี้

(๑) ในกรณีต้องชำระค่าปรับในระยะเวลา ๓๐ วันนับแต่วันที่กระทำความผิด ให้ เริ่มนับจากวันถัดจากวันที่ครบกำหนดเจ็ดวันที่ต้องแจ้งการเปลี่ยนแปลงต่อนายทะเบียน หรือเริ่ม นับจากวันที่นายทะเบียนมีหนังสือไปยังบริษัทเพื่อขอให้มาชำระค่าปรับ หรือเริ่มนับจากเหตุผลอื่น ใด

(๒) เมื่อพ้นระยะเวลา ๓๐ วันแล้ว บริษัทฯ ยังไม่มาชำระค่าปรับ กรมการขนส่ง ทางน้ำและพาณิชยนาวีต้องแจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนเพื่อให้ดำเนินการตาม กฎหมายต่อไปใช่หรือไม่

(๓) สำระสำคัญในใบทะเบียนที่ต้องแจ้งให้นายทะเบียนทราบเมื่อมีการ เปลี่ยนแปลงนั้น ควรครอบคลุมถึงข้อความทุกข้อความในใบทะเบียนใช่หรือไม่ ทั้งนี้ เพื่อให้มี ให้เจ้าหน้าที่ใช้ดุลยพินิจในการพิจารณา และก่อให้เกิดการตีความซึ่งจะส่งผลกระทบต่อ ผู้ประกอบการต่อไป

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๒) ได้พิจารณาข้อหารือของกรมการขนส่ง ทางน้ำและพาณิชยนาวี โดยมีผู้แทนกระทรวงคมนาคม (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมการ ขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง การชำระค่าปรับในระยะเวลาสามสิบวันตามที่บัญญัติในมาตรา ๗๘ แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ พ.ศ. ๒๕๔๘ เริ่มนับตั้งแต่วันที่ใด นั้น เห็นว่า โดยที่มาตรา ๕๖^๑ แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบฯ บัญญัติว่า ใน กรณีที่มีการย้ายสำนักงานใหญ่หรือสำนักงานสาขา หรือมีการเปลี่ยนแปลงสำระสำคัญใน ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับรายการอย่างหนึ่งอย่างใดในใบทะเบียน ให้ผู้ประกอบการขนส่งต่อเนื่องจด ทะเบียนแจ้งการเปลี่ยนแปลงรายการในใบทะเบียนแก่นายทะเบียนภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่มีการ

^๑มาตรา ๕๖ ในกรณีที่มีการย้ายสำนักงานใหญ่หรือสำนักงานสาขา หรือมีการเปลี่ยนแปลง สำระสำคัญในข้อเท็จจริงเกี่ยวกับรายการอย่างหนึ่งอย่างใดในใบทะเบียน ให้ผู้ประกอบการขนส่งต่อเนื่องจด ทะเบียนแจ้งแก่นายทะเบียนภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลง และให้นายทะเบียนหมายเหตุการ เปลี่ยนแปลงนั้นไว้ในใบทะเบียน

เปลี่ยนแปลง และหากผู้ประกอบการขนส่งต่อเนื่องจดทะเบียนไม่ดำเนินการแจ้งเปลี่ยนแปลงรายการในใบทะเบียนจะได้รับโทษตามบทบัญญัติมาตรา ๗๓^๒ แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบฯ ดังนั้น วันที่ผู้ประกอบการขนส่งต่อเนื่องจดทะเบียนกระทำความผิดจึงนับแต่วันถัดจากวันที่ครบกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันที่ต้องแจ้งการเปลี่ยนแปลงต่อนายทะเบียนตามที่กำหนดในมาตรา ๕๖ สำหรับกรณีตามมาตรา ๗๔^๓ แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบฯ ที่บัญญัติว่า เมื่อผู้ประกอบการขนส่งต่อเนื่องที่กระทำความผิดตามมาตรา ๗๓ ได้ชำระค่าปรับในอัตราสูงสุดสำหรับความผิดนั้นต่อนายทะเบียนภายในระยะเวลาสามสิบวัน ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา นั้น เป็นกรณีที่กฎหมายบัญญัติไว้โดยเฉพาะให้คดีอาญาลงเลิกกันหากผู้ประกอบการขนส่งต่อเนื่องได้มาชำระค่าปรับภายในระยะเวลาดังกล่าว ดังนั้น การนับระยะเวลาการชำระค่าปรับตามมาตรา ๗๔ จึงต้องเริ่มนับตั้งแต่วันที่มีการกระทำความผิด คือ วันถัดจากวันที่ครบกำหนดเจ็ดวันนับแต่ผู้ประกอบการขนส่งต่อเนื่องจดทะเบียนไม่แจ้งการเปลี่ยนแปลงต่อนายทะเบียนตามมาตรา ๕๖ ตามที่ได้วินิจฉัยมาแล้วข้างต้น และหากพ้นกำหนดระยะเวลาสามสิบวันแล้วนายทะเบียนย่อมไม่มีอำนาจรับชำระค่าปรับในกรณีดังกล่าว

ประเด็นที่สอง เมื่อพ้นระยะเวลาสามสิบวันแล้ว ผู้กระทำความผิดยังไม่มาชำระค่าปรับ กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวีต้องแจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนเพื่อให้ดำเนินการตามกฎหมายต่อไปหรือไม่ เห็นว่า เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่รู้ว่าการกระทำความผิดตามกฎหมายเกิดขึ้นแล้ว ย่อมมีหน้าที่กล่าวโทษเพื่อให้ดำเนินคดีต่อผู้กระทำความผิดตามกฎหมายต่อไป

ประเด็นที่สาม สาระสำคัญในใบทะเบียนที่ผู้ประกอบการขนส่งต่อเนื่องจดทะเบียนต้องแจ้งให้นายทะเบียนทราบเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงควรครอบคลุมถึงข้อความทุกข้อความในใบทะเบียนหรือไม่ ทั้งนี้ เพื่อมิให้เจ้าหน้าที่ใช้ดุลยพินิจในการพิจารณา นั้น เห็นว่าการกำหนดว่ารายการใดในใบทะเบียนถือว่าเป็นสาระสำคัญ นั้น อธิบดีกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวีในฐานะนายทะเบียนอาจกำหนด และแจ้งให้เจ้าหน้าที่และผู้ประกอบการขนส่งต่อเนื่องจดทะเบียนทราบได้

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

^๒มาตรา ๗๓ ผู้ประกอบการขนส่งต่อเนื่องจดทะเบียนผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๒ หรือมาตรา ๕๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

^๓มาตรา ๗๔ เมื่อผู้ประกอบการขนส่งต่อเนื่องที่กระทำความผิดตามมาตรา ๗๒ มาตรา ๗๓ มาตรา ๗๔ มาตรา ๗๕ หรือมาตรา ๗๖ ได้ชำระค่าปรับในอัตราสูงสุดสำหรับความผิดนั้นแก่นายทะเบียนภายในสามสิบวันแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
สิงหาคม ๒๕๕๒